

Véges test fölötti szeparáló invariánsok vizsgálata (2)

SEPARATING INVARIANTS OVER FINITE FIELDS (KEMPER, LOPATIN, REIMERS)

című cikk nyomán

Készítette: Miklósi Roland Botond

Témavezető: Domokos Mátyás

Eötvös Loránd Tudományegyetem, Budapest

Áttekintés

- 1 Egy kis emlékeztető
- 2 A sejtés bizonyítása
- 3 Részeredmények az $\mathbb{F}_p$ véges testre

Visszatekintés

- *egyéni kutatómunka 1*: Gregor Kemper, Artem Lopatin, Fabian Reimers - Separating Invariants Over Finite Fields
→ sejtés $\mathbb{F} = \mathbb{F}_3$;
- *egyéni kutatómunka 2*: a sejtés bizonyítása, részeredmények az általános $\mathbb{F} = \mathbb{F}_p$ esetben;

Visszatekintés

- *egyéni kutatómunka 1*: Gregor Kemper, Artem Lopatin, Fabian Reimers - Separating Invariants Over Finite Fields
→ sejtés $\mathbb{F} = \mathbb{F}_3$;
- *egyéni kutatómunka 2*: a sejtés bizonyítása, részeredmények az általános $\mathbb{F} = \mathbb{F}_p$ esetben;

Definíciók (ismétlés)

- V n -dimenziós vektortér $\mathbb{F}$ fölött, koord. gyűrű n -változós polinomgyűrű, $G \leq GL(V)$ véges részcsoportha $\rightarrow \mathbb{F}[V]^G$ *invariánsgyűrű*;
- $S \subset \mathbb{F}[V]^G$ *szeparálórendszer*, ha $u, v \in V$ vektorok szeparálhatóak $\mathbb{F}[V]^G$ által, akkor szeparálhatóak az S által is;

Definíciók (ismétlés)

- V n -dimenziós vektortér $\mathbb{F}$ fölött, koord. gyűrű n -változós polinomgyűrű, $G \leq GL(V)$ véges részcsoportha $\rightarrow \mathbb{F}[V]^G$ *invariánsgyűrű*;
- $S \subset \mathbb{F}[V]^G$ *szeparálórendszer*, ha $u, v \in V$ vektorok szeparálhatóak $\mathbb{F}[V]^G$ által, akkor szeparálhatóak az S által is;

A sejtés

- *elemszámra nézve minimális* szeparálórendszer mérete:

$$\gamma = \gamma(q, k) := \lceil \log_q(k) \rceil,$$

ahol q a test elemszáma, k pedig a $G \times V \rightarrow V$ hatás orbitjainak a száma;

- az $\mathbb{F} = \mathbb{F}_2$ és $G = S_n$ partikuláris esetben belátták, hogy az

$$S_{n,1}(\mathbb{F}_2) = \{s_{2^r} \mid 0 \leq r \leq \lfloor \log_2 n \rfloor\}$$

elemszámra nézve minimális szeparálórendszer;

- *sejtés: ha $\mathbb{F} = \mathbb{F}_3$, akkor az*

$$S_{n,1}(\mathbb{F}_3) = \{s_{3^k}, s_{2 \cdot 3^k} \mid 0 \leq k \leq \lfloor \log_3(n) - \log_3(2) \rfloor\}$$

egy tartalmazásra nézve minimális szeparálórendszert alkot $\mathbb{F}_3[V]^{S_n}$ -ben;

A sejtés

- *elemszámra nézve minimális* szeparálórendszer mérete:

$$\gamma = \gamma(q, k) := \lceil \log_q(k) \rceil,$$

ahol q a test elemszáma, k pedig a $G \times V \rightarrow V$ hatás orbitjainak a száma;

- az $\mathbb{F} = \mathbb{F}_2$ és $G = S_n$ partikuláris esetben belátták, hogy az

$$S_{n,1}(\mathbb{F}_2) = \{s_{2^r} \mid 0 \leq r \leq \lfloor \log_2 \rfloor\}$$

elemszámra nézve minimális szeparálórendszer;

- *sejtés: ha $\mathbb{F} = \mathbb{F}_3$, akkor az*

$$S_{n,1}(\mathbb{F}_3) = \{s_{3^k}, s_{2 \cdot 3^k} \mid 0 \leq k \leq \lfloor \log_3(n) - \log_3(2) \rfloor\}$$

egy tartalmazásra nézve minimális szeparálórendszert alkot $\mathbb{F}_3[V]^{S_n}$ -ben;

A sejtés

- *elemszámra nézve minimális* szeparálórendszer mérete:

$$\gamma = \gamma(q, k) := \lceil \log_q(k) \rceil,$$

ahol q a test elemszáma, k pedig a $G \times V \rightarrow V$ hatás orbitjainak a száma;

- az $\mathbb{F} = \mathbb{F}_2$ és $G = S_n$ partikuláris esetben belátták, hogy az

$$S_{n,1}(\mathbb{F}_2) = \{s_{2^r} \mid 0 \leq r \leq \lfloor \log_2 \rfloor\}$$

elemszámra nézve minimális szeparálórendszer;

- *sejtés: ha $\mathbb{F} = \mathbb{F}_3$, akkor az*

$$S_{n,1}(\mathbb{F}_3) = \{s_{3^k}, s_{2 \cdot 3^k} \mid 0 \leq k \leq \lfloor \log_3(n) - \log_3(2) \rfloor\}$$

egy tartalmazásra nézve minimális szeparálórendszert alkot $\mathbb{F}_3[V]^{S_n}$ -ben;

Jelölések

- az orbitrepresentációk:

$$e_{i,j} = \left(\underbrace{1, \dots, 1}_{i\text{-szer}}, \underbrace{-1, \dots, -1}_{j\text{-szer}}, 0, \dots, 0 \right), \quad i + j \leq n;$$

- legyen

$$i = i_0 + i_1 \cdot 3 + \dots + i_t \cdot 3^t =: (i_t i_{t-1} \dots i_0)_3,$$

$$j = j_0 + j_1 \cdot 3 + \dots + j_t \cdot 3^t =: (j_t j_{t-1} \dots j_0)_3$$

az i és j hármas számrendszerbeli felírása;

Jelölések

- az orbitreprezentánsok:

$$e_{i,j} = \left(\underbrace{1, \dots, 1}_{i\text{-szer}}, \underbrace{-1, \dots, -1}_{j\text{-szer}}, 0, \dots, 0 \right), \quad i + j \leq n;$$

- legyen

$$i = i_0 + i_1 \cdot 3 + \dots + i_t \cdot 3^t =: (i_t i_{t-1} \dots i_0)_3,$$
$$j = j_0 + j_1 \cdot 3 + \dots + j_t \cdot 3^t =: (j_t j_{t-1} \dots j_0)_3$$

az i és j hármas számrendszerbeli felírása;

Szükséges segédtetelek

- *segédtetelek:*

- 1 ha az $s_{3^k}(e_{i,j})$ és $s_{2 \cdot 3^k}(e_{i,j})$ értékek meghatározzák az i, j értékeket, akkor az $S_{n,1}(\mathbb{F}_3)$ egy szeparálórendszer;
- 2 az $s_k(e_{i,j})$ értéke nem más, mint az $(1+x)^i(1-x)^j \in \mathbb{F}_3[x]$ polinomban a k -adfokú tag együtthatója;
- 3 az i_0 és j_0 értékeket egyértelműen meghatározzák az $s_1(e_{i,j}), s_2(e_{i,j})$ értékek;
- 4 ha $3|i$ és $3|j$, akkor

$$s_{3 \cdot d}(e_{i,j}) = s_d(e_{i/3,j/3});$$

- 5 az $i_0, j_0, i_1, j_1, \dots, i_k, j_k$ és $s_{3^{k+1}}(e_{i,j}), s_{2 \cdot 3^{k+1}}(e_{i,j})$ értékek meghatározzák az $s_{3^{k+1}}(e_{i-(i_k i_{k-1} \dots i_0)_3, j-(j_k j_{k-1} \dots j_0)_3})$, illetve $s_{2 \cdot 3^{k+1}}(e_{i-(i_k i_{k-1} \dots i_0)_3, j-(j_k j_{k-1} \dots j_0)_3})$ értékeket;

Szükséges segédtetelek

- *segédtetelek:*

- 1 ha az $s_{3^k}(e_{i,j})$ és $s_{2 \cdot 3^k}(e_{i,j})$ értékek meghatározzák az i, j értékeket, akkor az $S_{n,1}(\mathbb{F}_3)$ egy szeparálórendszer;
- 2 az $s_k(e_{i,j})$ értéke nem más, mint az $(1+x)^i(1-x)^j \in \mathbb{F}_3[x]$ polinomban a k -adfokú tag együtthatója;
- 3 az i_0 és j_0 értékeket egyértelműen meghatározzák az $s_1(e_{i,j}), s_2(e_{i,j})$ értékek;
- 4 ha $3|i$ és $3|j$, akkor

$$s_{3 \cdot d}(e_{i,j}) = s_d(e_{i/3, j/3});$$

- 5 az $i_0, j_0, i_1, j_1, \dots, i_k, j_k$ és $s_{3^{k+1}}(e_{i,j}), s_{2 \cdot 3^{k+1}}(e_{i,j})$ értékek meghatározzák az $s_{3^{k+1}}(e_{i-(i_k i_{k-1} \dots i_0)_3, j-(j_k j_{k-1} \dots j_0)_3})$, illetve $s_{2 \cdot 3^{k+1}}(e_{i-(i_k i_{k-1} \dots i_0)_3, j-(j_k j_{k-1} \dots j_0)_3})$ értékeket;

Szükséges segédtetelek

- *segédtetelek:*

- 1 ha az $s_{3^k}(e_{i,j})$ és $s_{2 \cdot 3^k}(e_{i,j})$ értékek meghatározzák az i, j értékeket, akkor az $S_{n,1}(\mathbb{F}_3)$ egy szeparálórendszer;
- 2 az $s_k(e_{i,j})$ értéke nem más, mint az $(1+x)^i(1-x)^j \in \mathbb{F}_3[x]$ polinomban a k -adfokú tag együtthatója;
- 3 az i_0 és j_0 értékeket egyértelműen meghatározzák az $s_1(e_{i,j}), s_2(e_{i,j})$ értékek;
- 4 ha $3|i$ és $3|j$, akkor

$$s_{3 \cdot d}(e_{i,j}) = s_d(e_{i/3, j/3});$$

- 5 az $i_0, j_0, i_1, j_1, \dots, i_k, j_k$ és $s_{3^{k+1}}(e_{i,j}), s_{2 \cdot 3^{k+1}}(e_{i,j})$ értékek meghatározzák az $s_{3^{k+1}}(e_{i-(i_k i_{k-1} \dots i_0)_3, j-(j_k j_{k-1} \dots j_0)_3})$, illetve $s_{2 \cdot 3^{k+1}}(e_{i-(i_k i_{k-1} \dots i_0)_3, j-(j_k j_{k-1} \dots j_0)_3})$ értékeket;

Szükséges segédtetelek

- *segédtetelek:*

- 1 ha az $s_{3^k}(e_{i,j})$ és $s_{2 \cdot 3^k}(e_{i,j})$ értékek meghatározzák az i, j értékeket, akkor az $S_{n,1}(\mathbb{F}_3)$ egy szeparálórendszer;
- 2 az $s_k(e_{i,j})$ értéke nem más, mint az $(1+x)^i(1-x)^j \in \mathbb{F}_3[x]$ polinomban a k -adfokú tag együtthatója;
- 3 az i_0 és j_0 értékeket egyértelműen meghatározzák az $s_1(e_{i,j}), s_2(e_{i,j})$ értékek;
- 4 ha $3|i$ és $3|j$, akkor

$$s_{3 \cdot d}(e_{i,j}) = s_d(e_{i/3,j/3});$$

- 5 az $i_0, j_0, i_1, j_1, \dots, i_k, j_k$ és $s_{3^{k+1}}(e_{i,j}), s_{2 \cdot 3^{k+1}}(e_{i,j})$ értékek meghatározzák az $s_{3^{k+1}}(e_{i-(i_k i_{k-1} \dots i_0)_3, j-(j_k j_{k-1} \dots j_0)_3})$, illetve $s_{2 \cdot 3^{k+1}}(e_{i-(i_k i_{k-1} \dots i_0)_3, j-(j_k j_{k-1} \dots j_0)_3})$ értékeket;

Szükséges segédtetelek

- *segédtetelek:*

- 1 ha az $s_{3^k}(e_{i,j})$ és $s_{2 \cdot 3^k}(e_{i,j})$ értékek meghatározzák az i, j értékeket, akkor az $S_{n,1}(\mathbb{F}_3)$ egy szeparálórendszer;
- 2 az $s_k(e_{i,j})$ értéke nem más, mint az $(1+x)^i(1-x)^j \in \mathbb{F}_3[x]$ polinomban a k -adfokú tag együtthatója;
- 3 az i_0 és j_0 értékeket egyértelműen meghatározzák az $s_1(e_{i,j}), s_2(e_{i,j})$ értékek;
- 4 ha $3|i$ és $3|j$, akkor

$$s_{3 \cdot d}(e_{i,j}) = s_d(e_{i/3, j/3});$$

- 5 az $i_0, j_0, i_1, j_1, \dots, i_k, j_k$ és $s_{3^{k+1}}(e_{i,j}), s_{2 \cdot 3^{k+1}}(e_{i,j})$ értékek meghatározzák az $s_{3^{k+1}}(e_{i-(i_k i_{k-1} \dots i_0), j-(j_k j_{k-1} \dots j_0)_3})$, illetve $s_{2 \cdot 3^{k+1}}(e_{i-(i_k i_{k-1} \dots i_0), j-(j_k j_{k-1} \dots j_0)_3})$ értékeket;

A sejtés bizonyítása (vázlat)

- *bizonyítás:*

- 1 lépés: tét. fel, hogy ismertek az $s_{3^k}(e_{i,j}), s_{2 \cdot 3^k}(e_{i,j})$ (minden k -ra), ekkor a 3-as Lemma alapján az $s_1(e_{i,j}), s_2(e_{i,j})$ értékek meghatározzák az i_0 és j_0 értékeket;
- 2 lépés: az 5-ös Lemma szerint az i_0, j_0 és $s_3(e_{i,j}), s_6(e_{i,j})$ értékekből $\Rightarrow s_3(e_{i-i_0, j-j_0}), s_6(e_{i-i_0, j-j_0})$ értékek meghatározottak;
- 3 lépés: a 4-es Lemma alapján tudjuk, hogy

$$s_3(e_{i-i_0, j-j_0}) = s_1(e_{(i-i_0)/3, (j-j_0)/3}),$$
$$s_6(e_{i-i_0, j-j_0}) = s_2(e_{(i-i_0)/3, (j-j_0)/3});$$

- 4 lépés: a 3-as Lemmára hivatkozva $\Rightarrow i_1, j_1$, és az eljárást folytatva az i, j hármas számrendszerbeli felírásában minden jegyet megkapunk;
- 6 lépés: az 1-es Lemma alapján $\Rightarrow S_{n,1}(\mathbb{F}_3)$ szeparálórendszer, q.e.d;

A sejtés bizonyítása (vázlat)

- *bizonyítás:*

- 1 lépés: tét. fel, hogy ismertek az $s_{3^k}(e_{i,j}), s_{2 \cdot 3^k}(e_{i,j})$ (minden k -ra), ekkor a 3-as Lemma alapján az $s_1(e_{i,j}), s_2(e_{i,j})$ értékek meghatározzák az i_0 és j_0 értékeket;
- 2 lépés: az 5-ös Lemma szerint az i_0, j_0 és $s_3(e_{i,j}), s_6(e_{i,j})$ értékekből $\Rightarrow s_3(e_{i-i_0, j-j_0}), s_6(e_{i-i_0, j-j_0})$ értékek meghatározottak;
- 3 lépés: a 4-es Lemma alapján tudjuk, hogy

$$s_3(e_{i-i_0, j-j_0}) = s_1(e_{(i-i_0)/3, (j-j_0)/3}),$$
$$s_6(e_{i-i_0, j-j_0}) = s_2(e_{(i-i_0)/3, (j-j_0)/3});$$

- 4 lépés: a 3-as Lemmára hivatkozva $\Rightarrow i_1, j_1$, és az eljárást folytatva az i, j hármas számrendszerbeli felírásában minden jegyet megkapunk;
- 5 lépés: az 1-es Lemma alapján $\Rightarrow S_{n,1}(\mathbb{F}_3)$ szeparálórendszer, q.e.d;

A sejtés bizonyítása (vázlat)

- *bizonyítás:*

- 1 lépés: tét. fel, hogy ismertek az $s_{3^k}(e_{i,j}), s_{2 \cdot 3^k}(e_{i,j})$ (minden k -ra), ekkor a 3-as Lemma alapján az $s_1(e_{i,j}), s_2(e_{i,j})$ értékek meghatározzák az i_0 és j_0 értékeket;
- 2 lépés: az 5-ös Lemma szerint az i_0, j_0 és $s_3(e_{i,j}), s_6(e_{i,j})$ értékekből $\Rightarrow s_3(e_{i-i_0, j-j_0}), s_6(e_{i-i_0, j-j_0})$ értékek meghatározottak;
- 3 lépés: a 4-es Lemma alapján tudjuk, hogy

$$s_3(e_{i-i_0, j-j_0}) = s_1(e_{(i-i_0)/3, (j-j_0)/3}),$$

$$s_6(e_{i-i_0, j-j_0}) = s_2(e_{(i-i_0)/3, (j-j_0)/3});$$

- 4 lépés: a 3-as Lemmára hivatkozva $\Rightarrow i_1, j_1$, és az eljárást folytatva az i, j hármas számrendszerbeli felírásában minden jegyet megkapunk;
- 5 lépés: az 1-es Lemma alapján $\Rightarrow S_{n,1}(\mathbb{F}_3)$ szeparálórendszer, q.e.d;

A sejtés bizonyítása (vázlat)

- *bizonyítás:*

- 1 lépés: tét. fel, hogy ismertek az $s_{3^k}(e_{i,j}), s_{2 \cdot 3^k}(e_{i,j})$ (minden k -ra), ekkor a 3-as Lemma alapján az $s_1(e_{i,j}), s_2(e_{i,j})$ értékek meghatározzák az i_0 és j_0 értékeket;
- 2 lépés: az 5-ös Lemma szerint az i_0, j_0 és $s_3(e_{i,j}), s_6(e_{i,j})$ értékekből $\Rightarrow s_3(e_{i-i_0, j-j_0}), s_6(e_{i-i_0, j-j_0})$ értékek meghatározottak;
- 3 lépés: a 4-es Lemma alapján tudjuk, hogy

$$s_3(e_{i-i_0, j-j_0}) = s_1(e_{(i-i_0)/3, (j-j_0)/3}),$$

$$s_6(e_{i-i_0, j-j_0}) = s_2(e_{(i-i_0)/3, (j-j_0)/3});$$

- 4 lépés: a 3-as Lemmára hivatkozva $\Rightarrow i_1, j_1$, és az eljárást folytatva az i, j hármas számrendszerbeli felírásában minden jegyet megkapunk;
- 6 lépés: az 1-es Lemma alapján $\Rightarrow S_{n,1}(\mathbb{F}_3)$ szeparálórendszer, q.e.d;

A sejtés bizonyítása (vázlat)

- *bizonyítás:*

- 1 lépés: tét. fel, hogy ismertek az $s_{3^k}(e_{i,j}), s_{2 \cdot 3^k}(e_{i,j})$ (minden k -ra), ekkor a 3-as Lemma alapján az $s_1(e_{i,j}), s_2(e_{i,j})$ értékek meghatározzák az i_0 és j_0 értékeket;
- 2 lépés: az 5-ös Lemma szerint az i_0, j_0 és $s_3(e_{i,j}), s_6(e_{i,j})$ értékekből $\Rightarrow s_3(e_{i-i_0, j-j_0}), s_6(e_{i-i_0, j-j_0})$ értékek meghatározottak;
- 3 lépés: a 4-es Lemma alapján tudjuk, hogy

$$s_3(e_{i-i_0, j-j_0}) = s_1(e_{(i-i_0)/3, (j-j_0)/3}),$$

$$s_6(e_{i-i_0, j-j_0}) = s_2(e_{(i-i_0)/3, (j-j_0)/3});$$

- 4 lépés: a 3-as Lemmára hivatkozva $\Rightarrow i_1, j_1$, és az eljárást folytatva az i, j hármas számrendszerbeli felírásában minden jegyet megkapunk;
- 6 lépés: az 1-es Lemma alapján $\Rightarrow S_{n,1}(\mathbb{F}_3)$ szeparálórendszer, q.e.d;

A sejtés bizonyítása (vázlat)

- *bizonyítás:*

- 1 lépés: tét. fel, hogy ismertek az $s_{3^k}(e_{i,j}), s_{2 \cdot 3^k}(e_{i,j})$ (minden k -ra), ekkor a 3-as Lemma alapján az $s_1(e_{i,j}), s_2(e_{i,j})$ értékek meghatározzák az i_0 és j_0 értékeket;
- 2 lépés: az 5-ös Lemma szerint az i_0, j_0 és $s_3(e_{i,j}), s_6(e_{i,j})$ értékekből $\Rightarrow s_3(e_{i-i_0, j-j_0}), s_6(e_{i-i_0, j-j_0})$ értékek meghatározottak;
- 3 lépés: a 4-es Lemma alapján tudjuk, hogy

$$s_3(e_{i-i_0, j-j_0}) = s_1(e_{(i-i_0)/3, (j-j_0)/3}),$$

$$s_6(e_{i-i_0, j-j_0}) = s_2(e_{(i-i_0)/3, (j-j_0)/3});$$

- 4 lépés: a 3-as Lemmára hivatkozva $\Rightarrow i_1, j_1$, és az eljárást folytatva az i, j hármas számrendszerbeli felírásában minden jegyet megkapunk;
- 5 lépés: az 1-es Lemma alapján $\Rightarrow \mathcal{S}_{n,1}(\mathbb{F}_3)$ szeparálórendszer, q.e.d;

A sejtés

- orbitreprézntánsok jelölése:

$$e_{k_1, \dots, k_{p-1}} = \left(\underbrace{1, \dots, 1}_{k_1\text{-szer}}, \underbrace{2, \dots, 2}_{k_2\text{-szer}}, \dots, \underbrace{p-1, \dots, p-1}_{k_{p-1}\text{-szer}}, 0, \dots, 0 \right), \sum_{i=1}^{p-1} k_i \leq n;$$

- k_i p alapú számrendszerbeli felírása

$$k_i = (k_{i_t} k_{i_{t-1}} \dots k_{i_0})_p.$$

- *sejtés: ha $\mathbb{F} = \mathbb{F}_p$ és $m = 1$, akkor a következő halmaz egy tartalmazásra nézve minimális szeparálórendszert alkot $\mathbb{F}[V]^{S_n}$ -ben:*

$$S_{n,1}(\mathbb{F}_p) = \{s_{p^k}, s_{2 \cdot p^k}, \dots, s_{(p-1) \cdot p^k} \mid 0 \leq k \leq \lfloor \log_p(n) - \log_p(p-1) \rfloor\}.$$

A sejtés

- orbitrepresentációk jelölése:

$$e_{k_1, \dots, k_{p-1}} = \left(\underbrace{1, \dots, 1}_{k_1\text{-szer}}, \underbrace{2, \dots, 2}_{k_2\text{-szer}}, \dots, \underbrace{p-1, \dots, p-1}_{k_{p-1}\text{-szer}}, 0, \dots, 0 \right), \sum_{i=1}^{p-1} k_i \leq n;$$

- k_i p alapú számrendszerbeli felírása

$$k_i = (k_{i_t} k_{i_{t-1}} \dots k_{i_0})_p.$$

- *sejtés: ha $\mathbb{F} = \mathbb{F}_p$ és $m = 1$, akkor a következő halmaz egy tartalmazásra nézve minimális szeparálórendszert alkot $\mathbb{F}[V]^{S_n}$ -ben:*

$$S_{n,1}(\mathbb{F}_p) = \{s_{p^k}, s_{2 \cdot p^k}, \dots, s_{(p-1) \cdot p^k} \mid 0 \leq k \leq \lfloor \log_p(n) - \log_p(p-1) \rfloor\}.$$

A sejtés

- orbitreprezentánsok jelölése:

$$e_{k_1, \dots, k_{p-1}} = \left(\underbrace{1, \dots, 1}_{k_1\text{-szer}}, \underbrace{2, \dots, 2}_{k_2\text{-szer}}, \dots, \underbrace{p-1, \dots, p-1}_{k_{p-1}\text{-szer}}, 0, \dots, 0 \right), \sum_{i=1}^{p-1} k_i \leq n;$$

- k_i p alapú számrendszerbeli felírása

$$k_i = (k_{i_t} k_{i_{t-1}} \dots k_{i_0})_p.$$

- *sejtés: ha $\mathbb{F} = \mathbb{F}_p$ és $m = 1$, akkor a következő halmaz egy tartalmazásra nézve minimális szeparálórendszert alkot $\mathbb{F}[V]^{S_n}$ -ben:*

$$S_{n,1}(\mathbb{F}_p) = \{s_{p^k}, s_{2 \cdot p^k}, \dots, s_{(p-1) \cdot p^k} \mid 0 \leq k \leq \lfloor \log_p(n) - \log_p(p-1) \rfloor\};$$

Általánosított lemmák

- *1. Lemma: Ha az $s_{p^k} \left(e_{k_1, \dots, k_{p-1}} \right), s_{2 \cdot p^k} \left(e_{k_1, \dots, k_{p-1}} \right), \dots, s_{(p-1) \cdot p^k} \left(e_{k_1, \dots, k_{p-1}} \right)$ értékek meghatározzák a $k_1, \dots, k_{p-1}$ értékeket, akkor az $S_{n,1}(\mathbb{F}_p)$ egy szeparálórendszer;*
- *2. Lemma: Az $s_l \left(e_{k_1, \dots, k_{p-1}} \right)$ értéke nem más, mint a $\prod_{i=1}^{p-1} (1 + i \cdot x)^{k_i} \in \mathbb{F}_p[x]$ szorzatban a l -edfokú tag együtthatója.*
- *3. Lemma: Ha $p \mid k_i$ minden $i = \overline{1, p-1}$, akkor*

$$s_{p \cdot d} \left(e_{k_1, \dots, k_{p-1}} \right) = s_d \left(e_{k_1/p, \dots, k_{p-1}/p} \right) \cdot$$

Általánosított lemmák

- *1. Lemma: Ha az $s_{p^k} \left(e_{k_1, \dots, k_{p-1}} \right), s_{2 \cdot p^k} \left(e_{k_1, \dots, k_{p-1}} \right), \dots, s_{(p-1) \cdot p^k} \left(e_{k_1, \dots, k_{p-1}} \right)$ értékek meghatározzák a $k_1, \dots, k_{p-1}$ értékeket, akkor az $S_{n,1}(\mathbb{F}_p)$ egy szeparálórendszer;*
- *2. Lemma: Az $s_l \left(e_{k_1, \dots, k_{p-1}} \right)$ értéke nem más, mint a $\prod_{i=1}^{p-1} (1 + i \cdot x)^{k_i} \in \mathbb{F}_p[x]$ szorzatban a l -edfokú tag együtthatója.*
- *3. Lemma: Ha $p \mid k_i$ minden $i = \overline{1, p-1}$, akkor*

$$s_{p \cdot d} \left(e_{k_1, \dots, k_{p-1}} \right) = s_d \left(e_{k_1/p, \dots, k_{p-1}/p} \right).$$

Általánosított lemmák

- *1. Lemma:* Ha az $s_{p^k} \left(e_{k_1, \dots, k_{p-1}} \right), s_{2 \cdot p^k} \left(e_{k_1, \dots, k_{p-1}} \right), \dots, s_{(p-1) \cdot p^k} \left(e_{k_1, \dots, k_{p-1}} \right)$ értékek meghatározzák a $k_1, \dots, k_{p-1}$ értékeket, akkor az $S_{n,1}(\mathbb{F}_p)$ egy szeparálórendszer;
- *2. Lemma:* Az $s_l \left(e_{k_1, \dots, k_{p-1}} \right)$ értéke nem más, mint a $\prod_{i=1}^{p-1} (1 + i \cdot x)^{k_i} \in \mathbb{F}_p[x]$ szorzatban a l -edfokú tag együtthatója.
- *3. Lemma:* Ha $p \mid k_i$ minden $i = \overline{1, p-1}$, akkor

$$s_{p \cdot d} \left(e_{k_1, \dots, k_{p-1}} \right) = s_d \left(e_{k_1/p, \dots, k_{p-1}/p} \right).$$

Általánosított lemmák

- *4. Lemma:* A $k_{i_0}, k_{i_1}, \dots, k_{i_l}$, $i = \overline{1, p-1}$ és

$$s_{i \cdot p^{l+1}} \left(e_{k_1, \dots, k_{p-1}} \right), \text{ minden } i = \overline{1, p-1}$$

értékek meghatározzák az

$$s_{i \cdot p^{l+1}} \left(e_{k_1 - (k_{1_l} k_{1_{l-1}} \dots k_{1_0})_p, \dots, k_{p-1} - (k_{p-1_l} k_{p-1_{l-1}} \dots k_{p-1_0})_p} \right),$$

értékeket, minden $i = \overline{1, p-1}$.

- *5. Lemma (sejtés):* Az $s_1 \left(e_{k_1, \dots, k_{p-1}} \right), \dots, s_{p-1} \left(e_{k_1, \dots, k_{p-1}} \right)$ értékek meghatározzák az $k_{1_0}, \dots, k_{p-1_0}$ értékeket.

Általánosított lemmák

- **4. Lemma:** A $k_{i_0}, k_{i_1}, \dots, k_{i_l}$, $i = \overline{1, p-1}$ és

$$s_{i \cdot p^{l+1}} \left(e_{k_1, \dots, k_{p-1}} \right), \text{ minden } i = \overline{1, p-1}$$

értékek meghatározzák az

$$s_{i \cdot p^{l+1}} \left(e_{k_1 - (k_{1_l} k_{1_{l-1}} \dots k_{1_0})_p, \dots, k_{p-1} - (k_{p-1_l} k_{p-1_{l-1}} \dots k_{p-1_0})_p} \right),$$

értékeket, minden $i = \overline{1, p-1}$.

- **5. Lemma (sejtés):** Az $s_1 \left(e_{k_1, \dots, k_{p-1}} \right), \dots, s_{p-1} \left(e_{k_1, \dots, k_{p-1}} \right)$ értékek meghatározzák az $k_{1_0}, \dots, k_{p-1_0}$ értékeket.

Hivatkozás I

- G. Kemper, A. Lopatin, F. Reimers.
Separating Invariants Over Finite Fields.
Journal of Pure and Applied Algebra, 226 (2022), 106904.

Köszönöm a figyelmet!